

مجموعہ ابو الضحیٰ

ماسوا شاہ سندن دلی تطہیرہ چالش
بر تو حکمت و عرفان ایلہ تنویرہ آتش

ہر ماہ عربی ابتدا سیلہ اون بشندہ نشر اولنور فنون مجموعہ سیدر .

جزو ۳۳ [فی غرہ جازئی الاول سنہ ۱۳۰۰] [نسخہ سی ۳ غروش

تعقیب

[مابعد جزو عدد ۳۲]

اگر پیکار باشی ایسہ بر مذهب ویا رسمک بر پیکارہ احتیاجنی
ایشتمدم . اگر باشی بوزوق سر کردہ سی ایسہ بر معبد ویا محس
تشریفانہ شنلکله، سویتاری ایلہ کیدلدیکی دہ کورمدم . قلت ادراک
مکترانہ بو تجربہ سزلک کردہ منضم اولیورده اویت منتخب و معمای ادبک
حل اشکالندہ آنک ایچون بوقدر مشکلاتہ دوشیورم .
شعرده بوقدر رقت، بوقدر خیال رقیق ملترم اولجہ بشکطاش
نائبی نوری افندی مرحومک

« هر کاکله بر شانه، هر بلبله بر لانه،

بر کاکل جانانه فسخانه بنم شمعی . »

بیتی نظر تدقیق سامیلرینہ تصادف ایده مدیکنہ تأسف اولنور .

بنه مشار الیهک :

« جکرده طورمز آقار خون زخم تیر نکار

اورمچک آغی اوستنده صانکه جسم نزار »

مضمونیدہ دکہ بر خیالہ وارد اولہ بلبله جک بدایعدن دکدر قولی، باجانی،
باشی، کو کسی اورومچک آغی اینجه لکنده بر آدم رسمی پابلسده بر قانلی

جگرک اوزرینه یاشدیرلسه نه قدر کوزل ونه قدر دلفریب برمنظره
تشکیل ایدر اوله دکلای افندمز .
واثق :

« بیدار اولکه رؤیت دیدار وقتیدر »

مصرای عجباً ترجیع بند عالیلرینک مطلعنده کی سلاستسزلکه امثالدن
بر دلیل اولق اوزره می انتخاب اولندی؟ یوقسه هر کسی اوقورکن توار
نفسه اوغراتق ایچون شعر مجموعه سی ترتیب اینکده یکی پیدا اولمش
برمراقیدر؟
واصف بریتنده :

« نیاز وصلت ایله بزم اوله مکر یوقسه
اوتند خویه بنم غیری نیتم واردر »
دیور . تحف شی ! خرابانده بولندیغمز وشاعرلاک طاسلادیغمز ایچون
وزن وقافیه ایله زباندرازلق اینک قدرت نایجاسی قیلندن اوله رق
آداب عقل ونقله مخالفت نامه ایله مخالف اولق اوزره رویج واعلان
.....

تسلط سیئه سنیده می نکتمل اعمال آلتسده صافلایه رق معرفت کبی
کوستره جکز . یقیناً بیلیرمکه کرچکدن شاعر اولنلرک دامن خیالی
بوکبی لوث دنائتله آلوده دکلدرد . آنلری بویله ترهاته یاقافیه سوق ایدر
یاعضمون قال الله تعالی « یقولون مالایعقلون ! »

خراباته درج اولنسان غزلاردن بو قدر یتلر تنقیح اولنمش حتی
ناینک « دکلیدر » قافیه منده اولان ایکی الک پارلاق غزلندن ایکی الک
فنا بیت انتخاب اولنه رق

« عالم اسیر دست مشیت دکلیدر؟ »
آدم زبون پنجه قدرت دکلیدر؟ »

مطلعی کبی دنیار دکر بر کنجینه معرفت زیر زمین اهلالده بر اقلش
ایکن وجدینک « قابلدر » قافیه سنده اولان غزلنده کی

« بن ایسه هم یستونه همت ایتم تیشه بی محرم

آنی نوک مره بله بیتمق ای فرهاد قابلدر ! »

کوه زه لکی نیچون ابقا اولنش اولسه کدر ؟ کوز کر بکیله طاع
بیتمق ایکنه ایله قویو قازمقدن محال دکلدر ؟ شعر سویله جکز دیه
دنیاده نه قدر محالات وار ایسه جله سنی عالم امکان دائره سینه کتیر مکدی
قالقشه جغز ؟ !

« کله پرداغه زلفی سایه بخش اولسه نوله

لایق تاج شهنشاهی سریدن بلایدر »

نه دیمک ؟ عجایب شی ! تاج اولان باشلری داغلر می ایش !

« چشم مستی شراب ناب ایچمش
دل بر یاندن کباب ایستر »

پتسندن آز بچق دفته تنزل بیورسه کز البته افندمزده ایستکراه
ایدر سکر ! انسان بر دیگرینک شخصی ویا کوزلرینی یام یام قیاس
ایدرده صکره فصل حسنه علاقه بند اوله بیلیر ؟
بحیالک :

« بر برینه کیردیلر دولابلرله آبلر
آبلر غالب کلنجه دوندیلر دولابلر »

بتی عجا مبنی علی الحکایه میدر ؟ اوله ایسه نه دن اشارت بیورلماش ؟
دکل ایسه نیچون انتخاب اولنش ؟ یوقسنه دولابلر ایله صولرک
جنک واونکی ده وقایع سام و هوشنک کبی داستانلر تنظیمه مساعد
بردر نکمیدر ؟

« لادری » عنوانیله محشی اولان آثار منتخبه آراسنده تصادف

ابتدیکم

« کردون فضای عشقه بر کوکجه لاله در »

بحر محیط اولالده بر قطره زالدرد . »

پیتی بنده کزه پک غریب کورندی . دیمک که هیئت کبی ، قوز موغرافیا
کبی حیرت مکنوندن بحث ایدن قسونه دأرنه او قودقسه جمله سی
بالان بز بحر محیطی کره زمین اوزرنده بیلردک او ایسه فلك
ایمش « سبحان من تحیر فی صنعہ العقول » !!

توفیقک

« دهشت ویررز لاف و کذاف ایله عدویه »

چون نقش اسد بی ضررز لیک مهیر »

پیتنده تصور ابتدیکی مأل فنا فلاشلق دکل ، فقط آداب انسانیده
یا قشمر . و بناءً علیه ادبیات قوتیله قطعاً جائز اولمز صانیرم .

او قوجه کوپرلی خاندانه مدار مفخرت عد اولنه جق درجه .
رده ستایش دولترینه مظهر اولان اسعد پاشاک شعرده کالانه کوستر-
یله جک برهان جلد ثانیکنک طقسان دردنی صحیفه سنده کی آلتی پیت
ایسه بر آدمی او قدر جق معرفت ایله دولت عثمانیه نک مجدد عظمی
اولان بر قاج بیوک ذاته مابه المباهات عد ایتک ظن حقیرانه محجه لغویاتدن
اولور . واقعا مرحومک طبیعتی وار ایمش ؛ زماننده نابی مقلد لکنه
اوزنمش ؛ فقط رامیلردن ، سامیلردن ، طالبلردن ، راعبلردن مسلاک تقلیده
بیله آشاغی قالمش ؛ حتی منتخب آلتی پیتده لفظ یا کلشی ده وار :

« چکن مردانه در رطل کران خون شهادتدن »

مصر اعنده کی « مردانه » کلمه سنه البت دقت بیور رسکن . شاهانه [شاه]
رندانه [رند] مردانه [مرد] رنده قوللالتق قاعده ویا استعمالاً جائز میدر ؟

« سر مايه شاعران تو كنمز »

دنيا تو كنور بالان تو كنمز! »

پتي رازی به اسناد اولمش؛ حال بو که بیت شیخ غالبدر. مطبوع دیوا-
نده کی حسن و عشق دده واردر.

راغب پاشا مرحومکده آثاری انتخاب خصوصجه بر بیوک
مساحديه او غرا دیغنی اخطاردن کنديمی آلهم

« محرك دل اولور دزبایه محتاجز »

زمان ضعف قوادر عصایه محتاجز . »

پتي کبی او قدر حکیم بر ذانک لسان عرفانه شایان اولیان سوزلر
خراباده کوریلور؛ فقط

« آزادکان قید امل سرفراز اولور »

ناز ایلسون سهره اوکیم بی نیاز اولور. »

سوزی کبی بر نحر برک خلاصه تجاربی عد اولمغه لایق و یاخود :

« اولسهق نه قدر کیسه تهی نقد غنادن »

عرفان ایله محسود کرام وزیر »

قولی کبی شان و حالنی مصور و ناطق اثرلینه تصادف اولنه میور !

هله بیچاره عالینک :

« حبیب سو تقر بسه مرادک حقه ای عالی ! »

رقیب اولمق کبی اللهه رنگین انتساب اولمز . »

پتي کبی سحر حلال دینکه لایق بر بیت دلنشین طوروب طوررکن

« اولمز » قافیه سنده کی غزلدن

« کیجه یله خواب کوندز عشرت اولدی باعث حیرت »

بوکارک انکاری کبی حاضر جواب اولمز »

پتی قدر قوتسز بر سوزی انتخاب اولدیغنی کوردیجه انسانی حیرت
الویریور .

افندمزنك طقسان طقوزنی صحیفه آخرینه تصادفایدن غزلرینك
« وطن مألوف اولئر بی سبب ترك دیار ایتمز »
ضرورتسز جهانده کیمسه غربت اختیار ایتمز »

پتنی سوابقه قیاس ایدهرك کمال تأسفله بر معنا استخراج ایده بیلدم .
انشا الله ذهنده کی تصور خطادر . فقط « وطن مألوف » ترکیبنك
استقامتنه حکم ویره میوزم . دیمك كه جهله کتابك قافیه بدلالغیله
استعمال ایده کلدکلی « معالیوفور » تعیریده صحیح اوله جق ؛ یعنی
عربك اسم مفعوللریده وصف ترکیبی یایله بیله جك ! بنده کن براز
عنادجی یم ؛ ینداویله عباره ترکیب ایتم یا ؛ فقط نه چاره كه بر کره افندمن
قبول بیوردیغکن دن بوندن صگره بشقه سنك او بولده یازه جغنی
شیلره یا گیش اولدیغنی بیلدیكم صورتده یا ککشدن دیه میده جگمه آکا
جانم صیقیلیور . برده ینه اوغزلده کی :

« دوزر سیمابه فکر ایتمکجه حسنك اضطرار بندن

کوکل بربرده ای آرام جان سنسز فرار ایتمز »

پتنده اولان سیماب تشبیهی پك اجنبی کورنمیورمی ؟ باری مصراع
ثانیده « ای آرام جان » یرینه « ای آینه رو » دینلش اولسه ایدی
اسکی شیوه افاده به کوره آرده بر انطباق ؛ بر ملائمت حاصل اولمز .
میدی ؟ هر حالده افندمن عالمسکز آما قولکزه قالسه اولوردی
صانیرم . — اوغزلده :

« نظام خلق عالم محترمدنر عند باریده

خدا قادردر آما سیمی زر ، لیلی نهار ایتمز »

بیورلمش . ماهیت اشیاده کوریلان ثبات حقنه تعلیق ایدن امر الهی

نظام عالی محافظه ایچونمیدریا! نظام عالم السنه اسلامیه ده بالکز
انسانه متعلق اولان سیاسیات اصطلاحندن دکلیدر؟ حکمة التونک
کومش؛ کجه نک کوندز اولسنه قدرت الهیه نک مصروف اولماسی
تغیر ماهیات علم ازلی به توافق ایده مامسندن نشأت ایتزمی؟ بونده
اسایش بشرک تغیر آخری حکمنده اولان نظام عالمک نه دخلی اولسه
کرك! ینه اوغزلده اولان

« بزه خون بشر سرمایه نصر و شجاعتدر
سباع دشت و هامون کنیدی جنسندن شکار ایتز »

پلتندن نه مراد بیورلمش؟ عجباً حیوانات بزدن انسانیتلی حرب و ضرب
سباعیتدن دها شتیعمیدر دننک ایستیلور؟ حاشا افندمرک بویه اعتقادده
بولنیه جغنی تمامیه بیلیرم. مقصدیمی عریضه مده دخی برقاج دفعه
عرض ایتدیکم وجهله بونلر هب لقردی وزن و قافیله ایله سویلنسونده
نتیجه سنده نه چیقارسه چیقسون؛ مسلاک سقیمیه برکره کیرلمش
بولندیغندن نشأت ایلدیکی عند چا کرانه مده بدیهی حکمنده بولندیغچون
بوراده دینی ویا حکمی بر مسئله دها چیقارمغه لزوم کورهم. ایشته ینه
ادب دائرة سنه رجوع ایدیورم.

یسرینک :

« نطق جانبخش خیالک خبس ایلدن دیده ده

تل قفسلرده جکر تخنیه بلبل بسلرز »

پشته نقادانه بر نظر ایتک عجباً نیچون میسر اوله هامش؟ اولاً « نطق
جانبخش خیال » نه دیمک؟ ولوکه خیال جان باغشلا ییجی بر نقطه
مالک اولسون؛ اونطق کوزده نصل حبس اولنه بیلیر؟ عالم اشعارده
ویا خود خرابانده لقردی بی کوز ایله می دیگرلر؟ اکر اولیه ایسه
دیمک که سروری :

« دلبر اولوردن قولقلر کورمدک کوز طویمدق
سرمه چکسه م کوشکه منکوش طاقسه م چشمکه »

یتیمی تهکم یولنده عین حکمت اوله رق سولش !! نالسا طوته لم که
کر پکرتله جزئی برمشا بهت ایله بکزه دملک اوله یلسون . کوز، نه
قرینه، نه علاقه ایله قفسه تشبیه اولنه یلیر ؟ رابعاً بنده کز آرنادیم آما
اوقدر جکردن خوشلانم . خراباتک هر صحیفه سنده ایسه بر جکر مضمونده
تصادف ایتدیکه کندی می سوسلینک لوقنطه سنده ظن ایدیورمده
کوکله استکراه کلیور .

نه قدر تصدیعی موجب اولورسه اولسون ینه تکرار ایده جکم
آثار سلفک انتخابنده پک مسامحه کارانه حرکت بیورلمش .

« ینه بو کون عجباً قاچ جهان خراب اولمش

که کوشه نکهک محشر عتاب اولمش ! »

مطالعيله باشلايان پتله فطتکيدر! حتی اولق احتمالی وارمیدر؟ بزم
ادبیات ایله مالوف اولئرلر ده ا برنجی مصرای اوقور اوقومز ندیمک
شوخلغنی قارشیننده تجسم ایتش کورمز می ؟ ...

آولی نعمت! ندیمکه، فطنتمکه باصمه دیوانلری وار. خراباتی
میدانه چیقارمقده هیچ زوم یوقدی یا ؟ فقط مادامکه برکته اراده
بیورلمش. کونده یکر می اوتوزغروش پاره وایکی اوچ ساعت صرفیله
بویله آچیق یا کیشلقلردن پک قولای قورتلق قابل ایدی. اکثر معاصر
لرمزدن آلنان آثاره ده باقدیقه اصحابنه خراباده احسان بیوریلان محل
توقیر ایچون دکل تحقیر ایچون ویرلدیکنه حکم ایده جکم کلیور :
بیچاره کاظم پاشانک افندمره قارشی عجباً نه قصوری اولدیکه
هم آنک

« قاشک برفلکه دردورلمش ای مه موج حسنکدن ! »

مصر اعني، همده فضولينك

« هر كوزم برموجزن دريادر اول دريا ايچون

هر قاشمدر موجدن برسر نكون اولمش كي »

يئني خرابانه برابرجه ادخال ايدوبده پاشانك شعري فضوليدن مقتبس

اولديغني اعلان ايتديكز ؟ حقيقت حال آرانيرسه كاظم پاشا كرچكدن

شاعردر . اكر كندی اثر اختراعی اولان سوزلی انتخاب بیورملق

استنلسه ایدی مجموعه سنی برقاج ساعت مطالعه به تنزل کفایت ایدر؛

واو حالده ایسه بویله انحال حکمنده طویله جق سوزله بدل

« سن اول شاهنش لولاک مسندسن که بیک موسی

عصا برکف قپوگده پاسپاندر یارسول الله ! »

یئنی کبی فضولی به غبطه بخش اوله جق پک چوق آثارینه تصادف

اولوردی .

« دردمز جانانه سويلتمش دوا سويلتماش

ماجرا سويلتمش اما مدعا سويلتماش »

یئنی یسرینک دکل طیار پاشانکدر . دیوانندن قطع نظر فطین

تذکره سنده یله غزل اوله رق مندرجدر . عفو دولترینه مغرورا

سویلرم . حافظه وتبعك بودرجه ضعفله برابر بویله برمجوعه تربینه

مراق اولنجه باری اصحاب توغلدن برایکی ذات ابله مذاکره به تنزل

اقتضا ایدردی .

شین قافیه سنده و یوز یتش دردنجی صحیفه ده (لادری) اشارتیه

محرر اولان

« رخنده خوابه وارمش خال هندو کاکل اورتمش

شه ملاک حبشدر کل دوشمش سنبل اورتمش »

یئنده حقیقته تقرب ایده جک برمال کورینه میور . ظن ایتم که جادادن

اولان حالار بزم کبی صحو و منام خاصیتنی حار اولسون ! دیلم که
 بو بر خیالدر؛ فقط خال، اگر هندو ایسه ملک حبشه فصل پادشاه
 بولنیور؟ حبشی ایسه آدینه بچون (هندو) دینیور؟

بنده کز بورایه کادم کلدلی یک چوق غزته کورمدیکدن کره
 ارض اوزرنده حبشستانی هنده ویاخود هندی حبشستانه آتہ جق قدر
 بریسوک تبدل وقوعنی ایشیدمدم . فقط شوراسنی یقیناً بیلیرم که
 حبشستانه (کل) یک نادر ظهور ایدر؛ هله سنبل هیچ بو قدر حبش
 حکمدارلی ایسه اوله چیر چلاق یاز اقلر ایچنده یاتملز . ظن ایدرم که
 تودورک تیا روسنی پارسده برار کورمشیدک .
 (مابعدی کله یک نخنده)

انتشار

(مابعد عن جزو ۳۲)

۱۷۲۶ سنه سنده ریشار شمیت نام ذات انتشار یله هر کسی
 حیرته براقشدر . ریشار حقیقه بو فعلیه دوچار اولدیغی افتقار
 وذلته بدبختانه برنجده ویرمک ایسته مشدر . زیرا وقتیه زنکین ایکن
 بالآخره فقیر دوشمش ایدی . مقدمات صحت بدنه مالک ایکن مؤخرأ
 دوچار اولدیغی فقر وفاقه عافیتی دخی اخلاص ایش ایدی . برزوجه
 صابره می وار ایدی که آکا هراقشام فردا ایچون یأس و نومیدیدن
 بشقه نواله کتیره مز ایدی . نعم دنیویه دن بالکز کهواره فلا کتده
 معصومانه نالسا لریله ابوینه اظهار توجع ایدن برچو جوقدن بشقه
 شیرلی قالماش ایدی .
 ریشار ایله زوجہ سی چکر پاره زینی برقاچ دفعیه ابوب